

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Iktatószám: EL-1164-001/2018.

Témasorszám: 1/2019. I. félév
Ellenőrzés-azonosító szám: V0848
Program összeállításának felelőse:
Szappanos Júlia osztályvezető

Az Ellenőrzési Programot jóvá-
hagyom:

Domokos László

Domokos László
elnök

...

Ellenőrzési program

Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése

Az Önkormányzatok – településtípus szerinti –
gazdálkodásának fenntarthatósága

Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése

Ellenőrzési kritériumok módszertana

Az ellenőrzés tárgya: Az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatósága, a törvényben előírt feladatok ellátása, az önkormányzatnál észlelt negatív tendenciák okainak feltárása, amely az ellenőrzési kritériumok alapján kerül értékelésre.

Az ellenőrzési kritériumok meghatározása során első lépésben azonosításra kerültek az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázatos területei és a kiváltó okai (kockázatforrások), amelyekhez minden esetben mutatószám került hozzárendelésre. A mutatószámok között a viszonyszámok (relatív mutatószámok) és az abszolút adatok (abszolút mutatószámok) egyaránt megtalálhatóak, amelyekhez a Magyar Államkincstár által szolgáltatott adatállományok (kötségvetési beszámolók, időközi költségvetési jelentések, mérlegjelentések adatait) kerültek felhasználásra.

Az egyes kockázati területek és kockázatforrások minősítése „pontozásos módszerrel” a mutatószámok értékelése alapján történt.

- Első lépésben a mutatószámok értékelésére és egy háromelemű skálán történő elhelyezésére került sor. Az értékelés (a kategória határok meghatározása) elsődlegesen a mutatószámok közgazdasági értelmezése alapján, az Állami Számvevőszék ellenőrzési tapasztalatait felhasználva történt. Az értékelések alapján egy-egy mutató alacsony besorolás esetén 0 pontot, közepes esetén 1 pontot, magas kockázatjelzés esetén 2 pontot kapott. (Pl.: ha a működési kiadások fedezettsége mutató 90% alatti volt, akkor magas kockázati besorolást, 2 pontot, ha 100% feletti volt akkor alacsony besorolást, 0 pontot kapott.) *A %-ban kifejezett mutatók kockázati besorolására a pontos (több tizedes jegy) értékek alapján került sor, ugyanakkor az önkormányzati riport a mutatókat egy, illetve esetenként két tizedes számjegyre mutatja be.*
- Annak érdekében, hogy a kockázatforrások minősítésénél a lényeges mutatók értéke legyen a meghatározó a jellegzetes mutatókéval szemben, a mutatószámok súlyozására került sor¹. A súlyok mértékének megválasztásakor az elsődleges mutatókat középértéknek tekintve 1-es súly mellérendelése² történt. A főmutató súlya az elsődleges mutatók súlyának kétszeresében, míg a másodlagos mutatók súlya az elsődleges mutatók súlyának felében került meghatározásra. (Pl.: a kockázatforrás minősítéséhez a működési kiadások fedezettségét főmutatóként vették figyelembe, ezért 2-es súlyt rendeltek hozzá. Így ha a mutató kockázati besorolása magas volt, a magas kockázati besoroláshoz rendelt 2 pontot szorozták a főmutatóhoz rendelt 2-es súlyszámmal és az elért pontszám 4, míg alacsony besorolás esetén a besoroláshoz rendelt 0 pontot szorozva a főmutatóhoz rendelt 2-es súlyszámmal elért pontszám 0 volt.)
- Ezt követően került sor az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázatához rendelt kockázati területek és kockázatforrások értékelési pontszámának meghatározására oly módon, hogy kockázatforrásonként a mutatószámok súlyozott értékelésével elérhető összes pontszám három egyenlő részre (alacsony, közepes, magas) osztása történt meg. (Pl.: A közfeladatok finanszírozási struktúrája kockázatforrás 1 db főmutató, 2 db elsődleges mutató és további 2 db

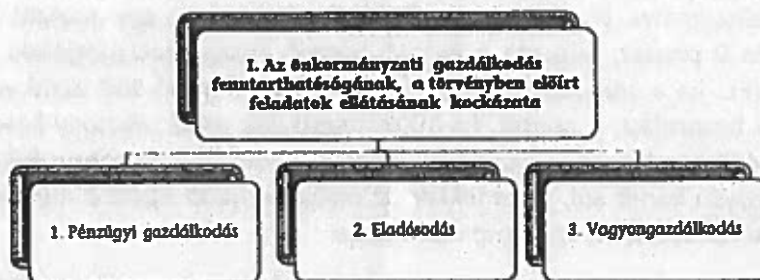
¹ A súlyozás kifejezi, hogy az alkalmazott mutatószámok egymáshoz képest milyen mértékben járulnak hozzá az adott kockázatforrás értékeléséhez.

² Egy esetben a banki kötelezettségállomány mérlegfőösszeghez mért nagysága mutatónál a kockázatforrás kiegyensúlyozottabb megítélése érdekében az 1-es súlyozás helyett 1,5-ös súlyozás került alkalmazásra.

másodlagos mutató alakulása alapján került értékelésre. A mutatók magas kockázati besorolása esetén – a súlyozást követően – elérhető legmagasabb pontszám 10 volt. Ezt három egyenlő részre osztva kerültek meghatározásra a közfeladatok finanszírozási struktúrájának értékelési ponthatárai, amely 0-3,32 pontig alacsony, 3,33-6,66 pontig közepes, 6,67-10 pont között magas kockázati minősítést kapott.)

- Az egyes kockázatforrások értékelésekor a kockázatforráshoz rendelt mutatószámok – súlyozással kapott – értékeinek összesítése és a kialakított értékelési ponthatárok szerinti minősítése történt meg. (Pl.: egy önkormányzat minősítésekor a közfeladatok finanszírozási struktúrája kockázatforráshoz rendelt 5 db mutató – fentiekben bemutatott – értékelésével elért összes pontszám 7 volt, akkor a kockázatforrás a hármas skálán a 6,67-10 pont közé került, így magas minősítést kapott.)
- Az egyes kockázati területek minősítése hasonlóan történt. Az egyes kockázati területeket meghatározó kockázatforrások pontjainak aggregálását követően, a kockázati területen elérhető összes pont három egyenlő részre osztásával kialakított skálán történő értékelésre került sor. Ha azonban a kockázatforrások közül legalább egy magas kockázati besorolást ért el, akkor a pontozás szerinti értékeléstől eltérően, a kockázati terület besorolása közepes kockázati minősítésűre módosult.

Az ellenőrzés tárgyának, az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának értékelése:

A három kockázati terület együttes értékelése alapján az alábbi mátrix segítségével kerül meghatározásra az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának értékelése a következők szerint:

I. Az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázata	Alacsony	Közepes 1					
		2 alacsony 1 közepes	1 alacsony 2 közepes	2 alacsony 1 magas	1 alacsony 1 közepes 1 magas	3 közepes	
1. Pénzügyi gazdálkodás	Alacsony						
2. Eladósodás							
3. Vagyongazdálkodás							

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA az önkormányzatok központi információs rendszerében szereplő adatok értékelése alapján beazonosított kockázatok kezelésének előmozdítása.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

Az ellenőrzés a községi/nagyközségi/városi/megyei jogú városi/megyei/kerületi/fővárosi önkormányzatokra, további egyedi homogén csoportok szerinti önkormányzatokra, valamint országos szintre terjedhet ki.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

Az ÁSZ stratégiájában célul tűzte ki, hogy az önkormányzatok ellenőrzése során azok pénzügyi-gazdasági helyzetét értékeli, kockázatait feltárja. Az önkormányzati alrendszerben megjelenő gazdálkodási nehézségek, likviditási problémák és az eladósodottság növekedése az ÁSZ figyelmét a 2011. évtől az önkormányzatok pénzügyi helyzetére irányította. Az államháztartás önkormányzati alrendszerének közpénz felhasználása, az önkormányzatok által ellátott feladatok sokrétűsége indokolja, hogy az ÁSZ ellenőrzéseket folytasson a pénzügyi és vagyongazdálkodás területén, hiszen az önkormányzati alrendszer mutatói jelentős hatást gyakorolnak az államháztartás egészére.

Az önkormányzati alrendszerben a 2013. évtől bevezetett új feladatfinanszírozási rendszer keretein belül továbbra is megoldandó kérdés a pénzügyi egyensúly megteremtése, hosszú távú fenntartása. Erre tekintettel kiemelt fontosságú az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére ható kockázatok feltárása, az ezzel kapcsolatos folyamatok, trendek bemutatása.

A monitoring rendszer az önkormányzatok éves költségvetési beszámolójának, időközi költségvetési jelentéseinek és mérlegjelentéseinek a központi információs rendszerben szereplő adatai értékelése alapján jelzi, hogy melyek azok a területek, ahol olyan kedvezőtlen gazdasági folyamatok, vagy gazdasági események következtek be, amelyek azonnali, vagy egyéb (középtávra szóló) intézkedések megtételét teszik indokolttá. Ennek az egyszerűsített ellenőrzési módszernek az eredményeként megtörténik az önkormányzatok pénzügyi, vagyoni helyzetének megítélése, a pénzügyi egyensúly minősítése, továbbá a változások hatásának értékelése. Továbbá fontos a beazonosított kockázatok kezelésének előmozdítása önkormányzati és döntéshozói szinten is, támogatva ezzel a jól irányított állam elvének megvalósulását.

FÓKUSZKÉRDÉSEK

1. – *Az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásának fenntarthatósága biztosított volt-e?*

2. – *Fennállt-e az önkormányzatok eladósodásának kockázata?*

3. – *Az önkormányzatok vagyongazdálkodása során biztosított volt-e a vagyon értékének megőrzése?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

Helyénvalósági ellenőrzés

Az ellenőrzött időszak

A 2016-2017. évek.

Az ellenőrzés tárgya

Az Önkormányzati gazdálkodás fenntarthatósága, a törvényben előírt feladatok ellátása, az önkormányzatnál észlelt negatív tendenciák okainak feltárása.

Az ellenőrzés kiterjed minden olyan körülményre és adatra, amely az ÁSZ jogszabályban meghatározott feladatainak teljesítéséhez, valamint a program végrehajtása folyamán felmerült újabb összefüggések feltárásához szükséges.

Az ellenőrzött szervezet

A Kormány helyi önkormányzatokért felelős tagja által vezetett minisztérium.

Az ellenőrzés jogalapja

Az ellenőrzés jogszabályi alapját az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 1. § (3) bekezdésének, az 5. § (2)-(6) bekezdéseinek, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 61. § (2) bekezdésének előírásai képezik.

Az ellenőrzés módszerei

Az ellenőrzést az ellenőrzési program ellenőrzési kérdései, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzés szakmai szabályok és módszertanok figyelembe vételével végezzük.

Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolattartást az ÁSZ SZMSZ¹-ének vonatkozó előírásai alapján biztosítjuk.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése a Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott adatokra alapozva elemző eljárással történik, amelyeket mintavétel alapján kontrollálni kell a nyilvánosan elérhető adatbázisokban szereplő adatokkal.

Az ÁSZ az ellenőrzés előkészítése során meghatározta az ellenőrzési (helyénvalósági) kritériumokat, amelyek az ellenőrzési bizonyíték értékelésének, valamint a számvevőszéki jelentésben szereplő megállapítások és következtetések alapját képezik. A megállapításokban használt fogalmak értelmezését, forrását a fogalomtár, a mutatók helyénvalósági kritériumait, és a kockázatok értékelését az ellenőrzési kritériumok módszertana és értékelése tartalmazza.

Az ellenőrzési kérdésekre adott válaszok alapján értékelni kell, hogy az önkormányzat képes volt-e a törvényben meghatározott feladatait ellátni, gazdálkodása változatlan formában fenntartható-e.

ELLENŐRZÉSI KÉRDÉSEK, KRITÉRIUMOK, ADATFORRÁSOK

1. fókuszkérdés

Az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásának fenntarthatósága biztosított volt-e?

1.1. alkérdés Az önkormányzatok által ellátott feladatok finanszírozási struktúrája jelentett-e kockázatforrást a pénzügyi gazdálkodásra?

Az ellenőrzés kritériumai: a működési kiadások fedezettsége, az önkormányzatok rendkívüli támogatása aránya, az adóbevételek működési bevételeken belüli arányának változása, az adóbevételek állományának változása, a helyi iparüzési adóbevételek állományának változása mutatók.

Az ellenőrzés adatforrásai: A Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott 2016-2017. évi összevont önkormányzati költségvetési beszámolók adatai alapján készített önkormányzati riport.

1.2. alkérdés Az önkormányzatok felhalmozási kiadásai és finanszírozásuk jelentett-e kockázatforrást a pénzügyi gazdálkodásra?

Az ellenőrzés kritériuma: a felhalmozási kiadások fedezettsége mutatók.

Az ellenőrzés adatforrásai: A Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott 2016-2017. évi összevont önkormányzati költségvetési beszámolók adatai alapján készített önkormányzati riport.

1.3. alkérdés Az önkormányzatok által igénybevett külső források visszafizetése jelentett-e kockázatforrást a pénzügyi gazdálkodásra?

Az ellenőrzés kritériumai: a törlesztés fedezettségének aránya mutató, a nettó működési jövedelem változása mutató.

Az ellenőrzés adatforrásai: A Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott 2016-2017. évi összevont önkormányzati költségvetési beszámolók adatai alapján készített önkormányzati riport.

2. fókuszkérdés

Fennállt-e az önkormányzatok eladósodásának kockázata?

2.1. alkérdés Az önkormányzatok gazdálkodása előrevetíti-e az (újbóli) eladósodást?

Az ellenőrzés kritériumai: eladósodási mutató, eladósodási mutató változása, a tárgy-évi pénzügyi pozíció változása mutató.

Az ellenőrzés adatforrásai: A Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott 2016-2017. évi összevont önkormányzati költségvetési beszámolók adatai alapján készített önkormányzati riport.

2.2. alkérdés **Az önkormányzatok dologi, beruházási és felújítási kiadásokkal kapcsolatos kötelezettség állománya jelentett-e kockázatforrást az eladósodásra?**

Az ellenőrzés kritériumai: a dologi, beruházási és felújítási kiadásokkal kapcsolatos kötelezettség állományának változása mutató; a lejárt dologi, beruházási és felújítási kiadásokkal kapcsolatos kötelezettség állomány változása, továbbá aránya az összes dologi, beruházási és felújítási kiadásokkal kapcsolatos kötelezettség állományhoz, valamint a dologi kiadások egy havi átlagához viszonyítva számított mutatók; a 90 napon túl lejárt kötelezettségek állományának aránya a kötelezettségeken belül mutató;

Az ellenőrzés adatforrásai: A Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott 2016-2017. évi összevont önkormányzati költségvetési beszámolók adatai alapján készített önkormányzati riport.

2.3. alkérdés **Az önkormányzatok pénzintézetek felé történő eladósodása jelentett-e kockázatforrást az önkormányzat eladósodására?**

Az ellenőrzés kritériumai: banki kötelezettségállomány mérlegfőösszeghez mért aránya; banki kötelezettségek állományának változása; tárgyévben kormányzati jóváhagyással megkötött naptári éven túli futamidejű adósságot keletkeztető ügyletek száma és értéke, tárgyévben megkötött kormányzati hozzájáruláshoz nem kötött naptári éven túli futamidejű adósságot keletkeztető ügyletek száma és értéke mutatók;

Az ellenőrzés adatforrásai: A Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott 2016-2017. évi összevont önkormányzati költségvetési beszámolók adatai alapján készített önkormányzati riport. Nyilvánosan elérhető adatbázisokban fellelhető dokumentumok (önkormányzati honlapok – önkormányzati rendeletek, döntések, közlönytárak – kormány döntések) a mintatételekhez kapcsolódóan.

2.4. alkérdés **Az önkormányzatok eladósodására jelentett-e kockázatforrást az önkormányzat garancia- és kezességvállalási helytállási kötelezettsége?**

Az ellenőrzés kritériumai: a garancia- és kezességvállalás állománya mutató.

Az ellenőrzés adatforrásai: A Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott 2016-2017. évi összevont önkormányzati költségvetési beszámolók adatai alapján készített önkormányzati riport.

3. fókuszkérdés

Az önkormányzatok vagyongazdálkodása során biztosított volt-e a vagyon értékének megőrzése?

3.1. alkérdés **A vagyonváltozás jelentett-e kockázatforrást az önkormányzatok vagyoni helyzetére?**

Az ellenőrzés kritériumai: befektetett eszközök fedezettsége; ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok állományának változása; a koncesszióba és vagyonkezelésbe adott eszközök állományának változása mutatók.

Az ellenőrzés adatforrása: A Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott 2016-2017. évi összevont önkormányzati költségvetési beszámolók adatai alapján készített önkormányzati riport.

3.2. alkérdés **A belső eladósodás kockázatforrást jelentett-e az önkormányzatok vagyongazdálkodására?**

Az ellenőrzés kritériumai: a tárgyi eszközök, valamint az ingatlanok és kapcsolódó vagyoneértékű jogok eszközpótlási mutatói,

Az ellenőrzés adatforrása: A Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott 2016-2017. évi összevont önkormányzati költségvetési beszámolók adatai alapján készített önkormányzati riport.

3.3. alkérdés **A többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok pénzügyi helyzete kockázatforrást jelentett-e az önkormányzatok gazdálkodására?**

Az ellenőrzés kritériumai: a többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok kötelezettségei állományának változása; a többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok számának változása; tartós részesedések állományának változása.

Az ellenőrzés adatforrása: A Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott 2016-2017. évi összevont önkormányzati költségvetési beszámolók, és az önkormányzat 2017. és 2018. évi 06. havi időközi költségvetési jelentés 21. űrlapja adatai alapján készített önkormányzati riport. Nyilvánosan elérhető adatbázisokban fellelhető dokumentumok (OPTEN cégtár - cégtörténetek, Igazságügyi Minisztérium honlapja - közzétett beszámolók és mérlegek, önkormányzati honlapok- önkormányzati rendeletek, döntések) a mintatételekhez kapcsolódóan

AZ ELLENŐRZÉSI PROGRAM MELLÉKLETEI

I. SZ. MELLÉKLET: FOGALOMTÁR

II. SZ. MELLÉKLET: RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

III/A. SZ. MELLÉKLET: ELLENŐRZÉSI KRITÉRIUMOK MÓDSZERTANA

III/B. SZ. MELLÉKLET: ELLENŐRZÉSI KRITÉRIUMOK ÉRTÉKELÉSE

Budapest, 2019. *december* hó *7* nap

Gyapánosi János
.....

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: FOGALOMTÁR

adósságszolgálat	Az adósság tőkerészenek és az esedékes kamat együttes összegének törlesztése.
belső eladósodás kockázatforrás	Kockázatforrást jelent, ha az értékcsökkenések kompenzálásaként a szükséges vagyónpótlás nem történt meg, ha romlott az eszközök állaga, mert az rejtett eladósodást jelent.
beruházás	A tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítása, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése. A beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység. (Forrás: Számv. tv. ² 3. § (4) bekezdés 7. pontja)
bevételi kitettség	Olyan függőségi viszony, ahol egy szervezet pénzügyi helyzetét meghatározó bevételek nagysága külső körülmények hatására azonnal és kedvezőtlen irányba változhat.
CLF módszer	Az önkormányzatok költségvetése elemzésének módszere, amely a pénzügyi kapacitás (nettó működési jövedelem) fogalmát helyezi a középpontba. A módszer következetesen elkülöníti a folyó és a felhalmozási költségvetés bevételeit és kiadásait, azok költségvetési egyenlegeit. Bizonyos mértékig a vállalati gazdálkodás logikai elemeit érvényesíti az önkormányzatok pénzügyi, jövedelmi helyzetének vizsgálata során.
eladósodás kockázatforrás	Az államháztartás önkormányzati alrendszerében felhalmozott adósság állam részéről történő kiegyenlítését, illetve átvállalását követően az önkormányzatok kiemelt feladata, egyben felelőssége az adósságállomány újratermelődésének megakadályozása. Kockázatforrást jelent, ha az önkormányzat kötelezettségei emelkednek, a mérlegben az idegen források aránya nő, az adósságkonszolidációt – helyi önkormányzatok adósságának állam által történő átvállalása – követően a gazdálkodás újra eladósodási pályára áll. Az eladósodás a pénzügyi gazdálkodás egyenes következménye, ugyanakkor hatással is van rá a folyó adósságszolgálat teljesítésén keresztül
eszkőzpótlási mutató	A tárgyi eszközállomány elemzéséhez használt mutató, amely megmutatja, hogy az üzembe helyezett beruházások milyen hányadát képezi az elszámolt értékcsökkenésnek. Számításakor tárgyévben üzembe helyezett beruházások, felújítások értékét a tárgyi eszközök tárgyévben elszámolt értékcsökkenéséhez kell viszonyítani.
felhalmozási bevétel	Az önkormányzatok tárgyévi felhalmozási célú költségvetési bevételei.
felhalmozási kiadás	Az önkormányzatok tárgyévi felhalmozási célú költségvetési kiadásai.
felhalmozási kiadások és finanszírozása kockázatforrás	Kockázatforrást jelent az erőn felüli beruházási aktivitás, illetve ha a folyamatban lévő felhalmozási feladatok finanszírozásához szükséges pénzügyi forrás nem áll az önkormányzat rendelkezésére.
felújítás	Az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló időszakonként visszatérő olyan tevékenység, melynek során az eszköz élettartama megnövekszik, minősége, használata jelentősen javul, így a pótlólagos ráfordításból a jövőben gazdasági előnyök származnak. (Forrás: Számv. tv. 3. § (4) bekezdés 8. pontja)

finanszírozás kockázatforrás	Kockázatforrást jelent, ha az önkormányzat nem rendelkezik megfelelő fedezettel a külső források adósságszolgálatának teljesítéséhez, ami hosszútávon vagyonfeléléshez vagy adósságspirálhoz vezethet.
folyó bevétel	Az önkormányzatok tárgyévi működési célú költségvetési bevételei
folyó kiadás	Az önkormányzatok tárgyévi működési célú költségvetési kiadásai
folyó költségvetés egyenlege	A folyó költségvetés egyenlege, azaz a működési jövedelem megmutatja, hogy az Önkormányzat éves folyó bevétele fedezetet biztosít-e a kötelező és önként vállalt feladatellátáshoz kapcsolódó éves folyó kiadására. A működési jövedelem negatív értéke pénzügyileg fenntarthatatlan helyzetet jelez. A mutató pozitív értéke megtakarítást mutat, amely forrásul szolgálhat az Önkormányzat fennálló kötelezettségei megfizetéséhez, valamint fejlesztéséhez.
garancia- és kezességvállalás kockázatforrás	Kockázatforrást jelent, ha a szerződés kötelezettje a szerződésben vállalt kötelezettségeit nem teljesíti a jogosultnak, mert azokért a kezes köteles helytállni. A garancia- és kezességvállalások függő kötelezettségként kockázatot jelentenek az önkormányzat költségvetésére, ezen keresztül a közfeladatok ellátására.
garanciavállalás	Olyan kötelezettségvállalás, ahol a garanciát vállaló valamely jövőbeni esemény bekövetkezésekor, a szerződésben meghatározott feltételek beálltakor a garancia kedvezményezettje számára meghatározott összegig, meghatározott időpontig, felszólításra azonnal fizet.
hasznosítás	A nemzeti vagyon birtoklásának, használatának, hasznok szedése jogának bármely – a tulajdonjog átruházását nem eredményező – jogcímen történő átengedése, ide nem értve a vagyonkezelésbe adást, valamint a haszonélvezeti jog alapítását. (Forrás: Nvtv. 3. § (1) bekezdés 4. pontja)
helyénvalósági ellenőrzés	A helyénvalósági ellenőrzés a megfelelőségi ellenőrzés azon altípusa, amelyet azokban az esetekben kell alkalmazni, amelyekre jogszabályi előírások nem alkalmazhatóak, illetve amennyiben egyes kérdések megítélésénél nyilvánvaló jogszabályi hiányosságok vannak. Helyénvalósági ellenőrzés során a Számvevőszéknek a közsféra szilárd gazdálkodására és a köztisztviselők magatartására vonatkozó általános alapelvek mentén kell az ellenőrzést lefolytatni.
kezességvállalás	Szerződésben vállalt olyan kötelezettség, amelyben a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy ha a szerződés kötelezettje nem teljesít a kezes maga fog helyette teljesíteni a jogosultnak. (Forrás: Ptk. 6:416.§).
kockázatforrás	A kockázatok kiváltó okait kockázatforrásnak nevezzük. Első lépésben azonosítjuk a nyomon követhető kockázatokat, majd a kockázatos területeket és a kiváltó okokat (kockázatforrásokat). Kockázatként azonosítjuk, ha az önkormányzat hosszú távon nem képes a törvényben meghatározott feladatait ellátni, költségvetése változatlan formában nem fenntartható. A kockázat értékelésének célja annak megállapítása, hogy a pénzügyi gazdálkodás, eladósodás, vagyongazdálkodás kockázati területek milyen mértékben befolyásolják, veszélyeztetik az önkormányzat működését, a közfeladatok ellátását. A három kockázati terület minősítéséhez összesen 10 kockázatforrást rendelünk.
koncesszió	Az állam, illetőleg az önkormányzat (önkormányzati társulás) kizárólagos tulajdonában lévő vagyontárgyak birtoklásának, használatának és hasznosításának, valamint a koncesszió-köteles tevékenységek gyakorlásának jogát, visszterhes szerződéssel, időlegesen úgy engedi át, hogy a jogosultnak részleges piaci monopóliumot biztosít.

Ellenőrzési kritériumok értékelése
az önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzéshez

Ellenőrzési kritériumok	Ellenőrzési szempontok	Ellenőrzési terület	Ellenőrzési módszer	Ellenőrzési időpont	Ellenőrzési gyakoriság	Ellenőrzési költség	Ellenőrzési kockázat	A pénzügyi gazdálkodás, adóssághoz, vagyongazdálkodás együttes értékelése alapján:	
								Ellenőrzési terület	Ellenőrzési módszer
I. Az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának közbiztsága								(2 alcsoport 1 köbepes); vagy (1 alcsoport 2 köbepes); vagy (2 alcsoport 1 magas); vagy (1 alcsoport 2 magas); vagy (3 köbepes 1 magas); vagy (3 magas)	
1. Pénzügyi gazdálkodás								2016. évi (1.00-15.99) 2017. évi (2.00-14.99) Ha az adott év felmérés bevételeinek legalább egy negyede kifizetésre fordult, akkor a pontszám szorzóval (eredőérték) szorzandó, a Pénzügyi gazdálkodás közbiztsága szempontjából legkisebb kifizetésnek kell lennie.	2016. évi (16.00-24.00) 2017. évi (14.00-22.00)
1.1 Feladatok								2016. évi (0-2.27) 2017. évi (1.13-4.14)	2016. évi (4.00-10.00) (4.27-10.00)
1.1.1 Feladatok								100% ≤	< 90%
1.1.2 Feladatok								0%	5% ≤
1.1.3 Feladatok								0 %pont ≤	< 5 %pont
1.1.4 Feladatok								0% ≤	< 10 %
1.1.5 Feladatok								0% ≤	< 10 %
1.1.6 Feladatok								2016. évi (0-1.33) 2017. évi (1.33-2.66)	2016. évi (2.67-4.00) (4.00-4.00)

Működési célú kiadások	A költségvetés kiadásainak megnevezése		A költségvetés kiadásainak megnevezése	A költségvetés kiadásainak megnevezése	A költségvetés kiadásainak megnevezése	A költségvetés kiadásainak megnevezése	A költségvetés kiadásainak megnevezése	A költségvetés kiadásainak megnevezése	A költségvetés kiadásainak megnevezése	A költségvetés kiadásainak megnevezése	A költségvetés kiadásainak megnevezése	A költségvetés kiadásainak megnevezése	A költségvetés kiadásainak megnevezése	A költségvetés kiadásainak megnevezése							
	Alcím	Program																			
2.3. Finanszírozás	Felhalmozási fedezettség	Kiadások	A mutató 100% alatti értéke kedvezőtlen, mert jelzi, hogy a fejlesztések finanszírozása a felhalmozási bevételeiből nem tud megvalósulni, ezért azok finanszírozására a működésből kell többé-kevésbélt teremtani. Mivel adószágváltozás vagy tartóváltás felhasználása szükséges a finanszírozáshoz.																		
			A mutató 100% alatti értéke kedvezőtlen, mert jelzi, hogy a fejlesztések finanszírozása a felhalmozási bevételeiből nem tud megvalósulni, ezért azok finanszírozására a működésből kell többé-kevésbélt teremtani. Mivel adószágváltozás vagy tartóváltás felhasználása szükséges a finanszírozáshoz.																		
2. Előirányzatok	Tervezési irányítás		kezesedő, ha a működési jövedelemnek mind nagyobb részét kell kiterjesztésre fordítani. A mutató értéke 90%-ig elfogadható, 100% felett mindenképpen kiadatatos. Ha mutató értéke negatív, az mindenképpen kedvezőtlennek minősíthető.																		
			kezesedő, ha az előző időszakhoz képest csökken, de a mutató negatív értéke mindenképpen kedvezőtlen.																		
2.1. Adóssághozjárás			A mutató 100% alatti értéke kedvezőtlen, mert jelzi, hogy a fejlesztések finanszírozása a felhalmozási bevételeiből nem tud megvalósulni, ezért azok finanszírozására a működésből kell többé-kevésbélt teremtani. Mivel adószágváltozás vagy tartóváltás felhasználása szükséges a finanszírozáshoz.																		
			kezesedő, ha az előző időszakhoz képest csökken, de a mutató negatív értéke mindenképpen kedvezőtlen.																		
2.1. Adóssághozjárás			A mutató 100% alatti értéke kedvezőtlen, mert jelzi, hogy a fejlesztések finanszírozása a felhalmozási bevételeiből nem tud megvalósulni, ezért azok finanszírozására a működésből kell többé-kevésbélt teremtani. Mivel adószágváltozás vagy tartóváltás felhasználása szükséges a finanszírozáshoz.																		
			kezesedő, ha az előző időszakhoz képest csökken, de a mutató negatív értéke mindenképpen kedvezőtlen.																		

Működési célú támogatás (ÁH)	Működési célú támogatás (ÁH) - részletek	Közvetlen cél (ÁH)	Közvetett cél (ÁH)	Működési célú támogatás (ÁH)	Működési célú támogatás (ÁH)	Működési célú támogatás (ÁH)		Működési célú támogatás (ÁH)		Működési célú támogatás (ÁH)	
						Működési célú támogatás (ÁH)	Működési célú támogatás (ÁH)	Működési célú támogatás (ÁH)	Működési célú támogatás (ÁH)	Működési célú támogatás (ÁH)	Működési célú támogatás (ÁH)
2.4 Garancia- és kezességvállalás											
3.1 Vagyongazdálkodás											
3.1 Vagyongazdálkodás											
3.2 Beruházás											

Társaság neve	Társasági típus	Társaság alapításának időpontja	Társaság jogelődje	Társaság jogelődje	Társaság jogelődje	Társaság jogelődje	Társaság jogelődje	Társaság jogelődje	Társaság jogelődje	Társaság jogelődje
2.3 Társasági (önkormányzati) tulajdonban lévő gazdasági társaságok										
Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok
Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok
Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok	Többégy tulajdonú gazdasági társaságok